

VÝZNAMOVÝ SLOVNÍK TERMÍNŮ

Tento významový slovník je vytvořen ze všech termínů definovaných ve 26 aktuálně založených Mezinárodních účetních standardech pro veřejný sektor (IPSAS) vydaných ke dni 29. února 2008. Soupis těchto standardů IPSAS je uveden na konci tohoto slovníku. Tento významový slovník neobsahuje termíny definované ve standardu IPSAS založeném na peněžní bázi „Účetní výkaznictví na peněžní bázi účetnictví“. Uživatelé by se pro tyto termíny měli obracet na tento standard.

Vyskytují-li se definice stejného termínu častěji, pak tento slovník uvádí všechny standardy IPSAS, ve kterých se tento termín vyskytuje, a dále uvádí definici, kterou je tento termín vymezen v konkrétním standardu IPSAS.

Definice

Odkazy na aktuálně založené standardy IPSAS jsou vyjádřeny číslem standardu a číslem odstavce. Například „1.7“ odkazuje na IPSAS 1 *Předkládání účetní závěrky*, odstavec č. 7. Odkazy uvedené v závorce naznačují malé odlišnosti ve stylizaci textu.

Termín	Definice	Umístění
akruální báze <i>(accrual basis)</i>	Účetní východiska, podle kterých jsou transakce a ostatní události vykazovány tehdy, kdy nastaly (bez ohledu na to, kdy byly peníze nebo peněžní ekvivalenty přijaty, či zaplacený). Z uvedeného důvodu jsou transakce a události zobrazeny v účetních knihách a vykázány v účetní závěrce za období, ke kterému se vztahují. Položky vykazované na základě akruálního principu jsou aktiva, závazky, čistá aktiva/vlastní kapitál, výnosy a náklady.	1.7, 2.8, 3.7, 5.5
aktiva¹ <i>(assets)</i>	Prostředky ovládané účetní jednotkou, které vznikly v důsledku minulých událostí a od nichž se očekává, že přinesou účetní jednotce budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál.	1.7, 2.8, 5.5

¹ *Komentář:* Aktiva slouží účetním jednotkám k dosažení jejich cílů. Taková aktiva, která jsou používána k dodání výrobků, zboží a k poskytování služeb v souladu s cíli účetní jednotky, která ale bezprostředně nevytvářejí čisté peněžní přítoky, jsou často označovány jako „využitelný potenciál“. Aktiva využívaná k vytváření čistých peněžních přítoků jsou často popisována jako aktiva představující „budoucí ekonomický prospěch“. Aby byly obsaženy všechny účely, ke kterým lze aktiva využít, používají tyto standardy pro popis jejich základních vlastností termín „budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál“.

Termín	Definice	Umístění
<p>aktiva držena dlouhodobým fondem zaměstnaneckých požitků</p> <p><i>(assets held by a long-term employee benefit fund)</i></p>	<p>Aktiva (jiná než nepřevoditelné finanční nástroje vydané vykazující účetní jednotkou), která:</p> <p>(a) jsou držena účetní jednotkou (fondem), která je právně oddělená od vykazující účetní jednotky a existuje pouze za účelem vyplácení nebo financování zaměstnaneckých požitků; a</p> <p>(b) lze jich použít pouze pro výplatu nebo financování zaměstnaneckých požitků, nejsou k dispozici vykazující účetní jednotce pro úhradu vlastních závazků (a to ani v případě konkurzu) a nemohou být vráceny vykazující účetní jednotce s výjimkou:</p> <p>(i) zbývající aktiva fondu jsou dostačující pro pokrytí všech závazků ze zaměstnaneckých požitků, a to jak plánu, tak vykazující účetní jednotky; nebo</p> <p>(ii) tato aktiva se vracejí vykazující účetní jednotce jako náhrada za již vyplacené zaměstnanecké požitky.</p>	25.10
<p>aktiva plánu</p> <p><i>(plan assets)</i></p>	<p>Obsahují:</p> <p>(a) aktiva držena dlouhodobým fondem zaměstnaneckých požitků; a</p> <p>(b) oprávněné pojistné smlouvy.</p>	25.10

Termín	Definice	Umístění
aktiva segmentu <i>(segment assets)</i>	<p>Provozní aktiva, která jsou segmentem využívána k provozní činnosti a která jsou tomuto segmentu buď přímo přiřaditelná, nebo mohou být tomuto segmentu přiřazena na racionálním základě. Aktiva segmentu zahrnují:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohledávky, půjčky, investice nebo jiná aktiva přinášející výnos, která se vztahují k výnosům segmentu a která zahrnují úrokový či dividendový výnos; • investice zachycené ekvivalenční metodou pouze tehdy, je-li čistý přebytek (schodek) z těchto investic zahrnut do výnosu segmentu; a • podíl spoluovládajícího na provozních aktivech spoluovládané jednotky, která je zachycena metodou poměrné konsolidace podle standardu IPSAS 8 Vykazování účastí na společném podnikání. <p>Aktiva segmentu nezahrnují aktiva vyplývající z daně ze zisku nebo ekvivalentu daně ze zisku, která jsou uznána v souladu s účetními standardy zabývajícími se zachycením daňových dopadů.</p>	18.27
aktivní trh <i>(active market)</i>	<p>Trh, na kterém jsou splněny všechny následující podmínky:</p> <ol style="list-style-type: none"> (a) položky, se kterými se na trhu obchoduje, jsou stejnorodé; (b) obvykle je možno kdykoli najít kupující a prodávající ochotné uskutečnit obchodní transakci; a (c) informace o cenách jsou veřejně dostupné. 	21.14

Termín	Definice	Umístění
běžné reprodukční náklady <i>(current replacement cost)</i>	Náklady, které by jednotka k datu vykázání vynaložila na nabytí aktiva.	12.9
blízcí členové rodiny jednotlivce <i>(close members of the family of an individual)</i>	Blízcí příbuzní jednotlivce nebo nejbližší členové rodinného kruhu jednotlivce, u nichž lze předpokládat, že budou tohoto jednotlivce ovlivňovat nebo budou ovlivňováni tímto jednotlivcem ve svých vztazích s jednotkou.	20.4
cizí měna <i>(foreign currency)</i>	Jiná měna než funkční měna účetní jednotky.	4.10
čistá aktiva/ vlastní kapitál¹ <i>(net assets/ equity)</i>	Zbytkový podíl na aktivech účetní jednotky po odečtení všech jejích závazků.	1.7, 2.8, 5.5
čistá investice do leasingu <i>(net investment in the lease)</i>	Hrubá investice do leasingu diskontovaná implicitní úrokovou mírou leasingu.	13.8
čistá investice do zahraniční aktivity <i>(net investment in a foreign operation)</i>	Výše podílu vykazující jednotky na čistých aktivech/vlastním kapitálu v zahraniční aktivitě.	4.10

¹ *Komentář:* “Čistá aktiva/vlastní kapitál” je termín používaný v tomto standardu k označení zbytkového podílu ve Výkazu o finanční situaci (aktiva snižená o závazky). Čistá aktiva/vlastní kapitál mohou být kladné nebo záporné. Namísto čistých aktiv/vlastního kapitálu mohou být použity jiné termíny za předpokladu, že je jasný jejich význam.

Termín	Definice	Umístění
čistá realizovatelná hodnota <i>(net realizable value)</i>	Odhadnutá prodejní cena při běžné činnosti snižená o odhadnuté náklady na dokončení a odhadované náklady nutné k uskutečnění prodeje, směny nebo distribuce.	12.9
daně <i>(taxes)</i>	Ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál povinně placené nebo splatné v souladu se zákony a předpisy účetním jednotkám veřejného sektoru za účelem poskytnutí výnosů vládě. Daně neobsahují pokuty nebo penále uvalené při porušení zákona.	23.7
daňové úlevy <i>(tax expenditures)</i>	Zvláštní ustanovení daňového práva, která poskytují určitým daňovým poplatníkům úlevy, které nejsou k dispozici jiným.	23.7
datum vykazání <i>(reporting date)</i>	Datum posledního dne účetního období, ke kterému se účetní závěrka vztahuje.	2.8, 14.5
doba leasingu <i>(lease term)</i>	Nevypověditelná doba, na kterou má nájemce dohodnut leasing aktiva spolu s jinými lhůtami, po které má nájemce opci na pokračování v leasingu aktiva, s dalšími platbami nebo bez nich, přičemž je na počátku leasingu dostatečně jisté, že nájemce opci využije.	13.8
doba použitelnosti (leasingu) <i>(useful life of a lease)</i>	Odhadnuté zbývající období od počátku leasingového vztahu bez omezení doby trvání leasingu, během kterého lze očekávat využití ekonomického prospěchu a využitelného potenciálu daného aktiva účetní jednotkou.	13.8

Termín	Definice	Umístění
doba použitelnosti (pozemku, budovy, zařízení) <i>(useful life</i> <i>(of property, plant</i> <i>and equipment))</i>	Bud': (a) období, po která může být aktivum dle očekávání jednotkou užíváno; nebo (b) očekávaný počet výrobků nebo podobných jednotek, které jednotka dle očekávání získá z daného aktiva.	17.13, 21.14
dohled/dozor (oversight)	Dohled nad činnostmi jednotky, s pravomocí a odpovědností ovládat finanční a provozní rozhodnutí dané účetní jednotky nebo mít na ně podstatný vliv.	20.4
ekonomická jednotka¹ (economic entity)	Uskupení účetních jednotek složené z ovládající jednotky a jedné nebo více ovládaných jednotek.	1.7, 2.8, 5.5, 6.7
ekonomická životnost (economic life)	Bud': (a) období, během kterého se očekává, že aktivum přinese ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál jednomu nebo více uživatelům; nebo (b) objem produkce, který bude podle předpokladu získán z aktiva jedním nebo více uživateli.	13.8

¹ *Komentář:* Termín “ekonomická jednotka” je těmito standardy využíván k tomu, aby pro účely účetního výkaznictví definoval skupinu účetních jednotek zahrnující ovládající jednotku a každou ovládanou jednotku. Další termíny někdy použité pro označení ekonomické jednotky jsou “administrativní jednotka”, “finanční jednotka”, “konsolidovaná jednotka” a “skupina”. Ekonomická jednotka může zahrnovat jak jednotky se sociálně politickým, tak jednotky s komerčním zaměřením. Tak například vládní ubytovací útvar může být ekonomickou jednotkou, která zahrnuje jednotky poskytující ubytování za nominální částku, jakož i jednotky, které poskytují ubytování na komerčním základě.

Termín	Definice	Umístění
ekvivalenční metoda (1) <i>(equity method (1))</i>	Účetní metoda, pomocí níž je investice původně uznána v pořizovacích nákladech a poté upravena o poakviziční změny investorova podílu na čistých aktivech/vlastním kapitálu účetní jednotky, do níž bylo investováno. Přebytek nebo schodek investora obsahuje investorův podíl na přebytku nebo schodku účetní jednotky, do níž bylo investováno.	7.7
ekvivalenční metoda (2) <i>(equity method(2))</i>	Účetní metoda, pomocí níž je účast na spoluovládané jednotce původně oceněna v pořizovacích nákladech a poté upravena o poakviziční změnu podílu spoluovládajícího na čistých aktivech/vlastním kapitálu spoluovládané jednotky. Přebytek nebo schodek spoluovládajícího obsahuje podíl spoluovládajícího na přebytku nebo schodku společně ovládané jednotky.	8.6
financování <i>(financing activities)</i>	Činnost, která vede ke změnám v rozsahu a skladbě vloženého vlastního kapitálu a výpůjček účetní jednotky.	2.8, 3.7, 18.8
finanční aktivum <i>(financial asset)</i>	Veškerá aktiva, která jsou: <ul style="list-style-type: none"> (a) peněžními prostředky; (b) smluvním nárokem získat peněžní prostředky nebo jiné finanční aktivum od jiné účetní jednotky; (c) smluvním nárokem vyměnit s jinou účetní jednotkou finanční nástroje za potenciálně výhodných podmínek; nebo (d) nástrojem vlastního kapitálu jiné účetní jednotky. 	15.9
finanční leasing <i>(finance lease)</i>	Leasing, který přenáší v podstatě všechna rizika a přínosy spojené s vlastnictvím aktiva. Vlastnické právo může, ale nemusí být na konci vztahu převedeno.	13.8

Termín	Definice	Umístění
finanční nástroj <i>(financial instrument)</i>	<p>Jakákoli smlouva, kterou zároveň vzniká finanční aktivum jedné jednotky a finanční závazek nebo nástroj vlastního kapitálu jiné jednotky.</p> <p>Komoditní smlouvy, které opravňují jednu ze smluvních stran provést vypořádání buď penězi anebo jiným finančním nástrojem, se zachycují jako by byly finančními nástroji, s výjimkou komoditních smluv, které (a) byly uzavřeny, aby splnily jednotkou očekávané nákupy, prodeje nebo požadavky na využití a nadále tato očekávání a požadavky splňují, (b) byly od samého počátku k tomuto účelu určeny a (c) očekává se, že budou splněny dodáním komodity.</p>	15.9
finanční závazek <i>(financial liability)</i>	<p>Každý závazek, který je smluvní povinností:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) předat peněžní prostředky nebo jiné finanční aktivum jiné jednotce; nebo (b) vyměnit finanční nástroje s jinou jednotkou za potenciálně nevýhodných podmínek. <p>Účetní jednotka má například smluvní povinnost, kterou může splnit buď platbou finančními aktivy nebo platbou ve formě vlastních cenných papírů. V takovém případě, pokud se hodnota majetkových cenných papírů potřebných ke splnění dané povinnosti mění spolu se změnami jejich reálné hodnoty, takže celková reálná hodnota majetkových cenných papírů poskytnutých pro vyrovnání se vždy shoduje s hodnotou smluvní povinnosti, není nositel této povinnosti vystaven zisku ani ztrátě z kolísání cen majetkových cenných papírů. Takováto povinnost se zachycuje jako finanční závazek účetní jednotky.</p>	15.9

Termín	Definice	Umístění
funkční měna <i>(functional currency)</i>	Měna primárního ekonomického prostředí, ve kterém jednotka provádí svou činnost.	4.10
hodnota specifická pro účetní jednotku <i>(entity specific value)</i>	Současná hodnota peněžních toků, které jednotka očekává, že vzniknou z nepřetržitého užívání aktiva a z jeho pozbytí na konci jeho doby použitelnosti, nebo které očekává, že vynaloží na úhradu závazku.	17.13
hodnota z užívání nepeněžotvorného aktiva <i>(value in use of a non-cash-generating asset)</i>	Současná hodnota zbývajících využitelného potenciálu aktiva.	21.14
hodnota z užívání peněžotvorného aktiva <i>(value in use of a cash-generating asset)</i>	Současná hodnota očekávaných budoucích peněžních toků vzniklých z nepřetržitého užívání aktiva a jeho pozbytí na konci doby použitelnosti.	26.13
hrubá investice do leasingu <i>(gross investment in the lease)</i>	Souhrn: (a) minimálních leasingových plateb, nárokovaných v rámci finančního leasingu pronajímatelem; a (b) zvýšený o případnou nezaručenou zbytkovou hodnotu připadající na pronajímatele.	13.8

Termín	Definice	Umístění
chyby minulých období <i>(prior period errors)</i>	<p>Opomenutí nebo chybná uvedení položek v účetních závěrkách účetní jednotky za jedno nebo více předchozích období, které vznikly v důsledku nepoužívání nebo chybného využití spolehlivých informací, které:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) byly k dispozici v době, kdy byly účetní závěrky za zmíněná období schvalovány k vydání; a (b) u kterých bylo možné oprávněně očekávat, že byly získány a vzaty v úvahu při přípravě a předkládání těchto účetních závěrek. <p>Takové chyby mohou být důsledkem matematických chyb, chyb při aplikaci účetních pravidel, omylu nebo chybné interpretace faktů a podvodu.</p>	3.7
implicitní úroková míra leasingu <i>(interest rate implicit in the lease)</i>	<p>Diskontní sazba, pro kterou platí, že na počátku leasingu se souhrnná současná hodnota:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) minimálních leasingových plateb; a (b) nezaručené zbytkové hodnoty rovná úhrnu <ul style="list-style-type: none"> (i) reálné hodnoty pronajatého aktiva; a (ii) dalších vstupních přímých nákladů. 	13.8
individuální účetní závěrka <i>(separate financial statements)</i>	<p>Účetní závěrka předkládaná ovládající jednotkou, investorem do přidružené jednotky nebo spoluovládajícím ve společně ovládané jednotce, ve které jsou investice zachycovány spíše na základě přímého podílu na čistých aktivech/vlastním kapitálu než na základě vykazovaných výsledků a čistých aktiv jednotky, do které bylo investováno.</p>	6.7, 7.7, 8.6

Termín	Definice	Umístění
investice do nemovitostí <i>(investment property)</i>	Nemovitost (pozemek nebo budova – nebo část budovy – případně obojí) držená za účelem získání nájemného nebo zvýšení hodnoty či obojího, a to spíše než za účelem: (a) používání ve výrobě nebo dodávkách zboží, výrobků či služeb, případně pro administrativní účely; nebo (b) prodeje v rámci běžné činnosti.	16.7
investiční činnost <i>(investing activities)</i>	Nabývání a pozbývání dlouhodobých aktiv a jiných investic nezahrnutých do peněžních ekvivalentů.	2.8, 18.8
investor ve společném podnikání <i>(investor in a joint venture)</i>	Je to ta ze stran společného podnikání, která nespoluovládá dané společné podnikání.	8.6
konečný rozpočet <i>(final budget)</i>	Původní rozpočet upravený o všechny rezervy, převody, transfery, dotace a jakékoliv další úpravy rozpočtu, schválené legislativním nebo podobným orgánem a provedené v rozpočtovém období.	24.7
konsolidovaná účetní závěrka <i>(consolidated financial statements)</i>	Účetní závěrka za ekonomickou jednotku předkládaná jako účetní závěrka jediné účetní jednotky.	6.7, 7.7, 8.6
kontrola/ovládání <i>(control)</i>	Moc určovat finanční a provozní politiky jiné jednotky tak, aby byly získány užitky z její činnosti.	2.8, 6.7, 7.7, 8.6

Termín	Definice	Umístění
krátkodobé zaměstnanecké požitky <i>(short-term employee benefits)</i>	Zaměstnanecké požitky (jiné než požitky při předčasném ukončení pracovního poměru), které jsou zcela splatné do dvanácti měsíců od konce období, ve kterém zaměstnanci poskytl účetní jednotce příslušné služby.	25.10
kursový rozdíl <i>(exchange difference)</i>	Rozdíl, který je výsledkem vykázání stejného množství jednotek cizí měny v měně vykazování při různých směnných kursech.	4.10
leasing <i>(lease)</i>	Dohoda, ve které pronajímatel poskytuje nájemci právo užívat aktivum po stanovenou dobu za jednorázovou platbu nebo řadu plateb.	13.8
menšinový podíl <i>(minority interest)</i>	Taková část čistého přebytku (schodku) a podílu na čistých aktivech/vlastním kapitálu ovládané jednotky, která připadá podílům na čistých aktivech/vlastním kapitálu, jež nejsou vlastněny ovládající jednotkou ani přímo, ani nepřímo prostřednictvím ovládaných jednotek.	6.7
metoda ocenění investic pořizovacími náklady <i>(cost method)</i>	Účetní metoda pro investice, pomocí níž je investice zachycena v pořizovacích nákladech. Investor uznává výnosy z investice jen v rozsahu, ve kterém je oprávněn získat část z kumulovaných přebytků jednotky, do níž bylo investováno, které vznikly po datu akvizice. Nároky přiznané nebo již uhrazené a převyšující tyto přebytky jsou považovány za zpětnou úhradu investice a jsou uznány jako snížení pořizovacích nákladů investice.	6.7
měna vykazování <i>(presentation currency)</i>	Měna, ve které jsou výkazy předkládány.	4.10

Termín	Definice	Umístění
mimosmluvní závazek <i>(constructive obligation)</i>	Povinnost, která vzniká z takových aktivit jednotky, kde: (a) jednotka dává zavedeným způsobem chování v minulosti, zveřejněnými pravidly nebo dostatečně konkrétním a veřejným oznámením třetím stranám najevo, že uzná své konkrétní povinnosti; a (b) v důsledku toho vytvořila jednotka u části těchto třetích stran reálné očekávání, že takové povinnosti budou splněny.	19.18
minimální leasingové platby <i>(minimum lease payments)</i>	Platby po dobu trvání leasingu, jejichž úhrada je nebo může být na nájemci požadována, s výjimkou podmíněného nájemného, nákladů na služby, případných daní, které mají být placeny pronajímatelem či mu být refundovány, společně s: (a) částkami pro nájemce jím zaručenými nebo zaručenými stranou s ním spojenou; nebo (b) zbytkovou hodnotou pro pronajímatele zaručenou pronajímateli buď: i. nájemcem; ii. stranou spojenou s nájemcem; nebo iii. nezávislou třetí stranou, která je finančně schopna zprostit se závazků ze záruky.	13.8
	Pokud má nájemce opci na koupi aktiva za cenu, o které lze předpokládat, že bude podstatně nižší než reálná hodnota k datu využití této opce, takže je na počátku leasingu dostatečně jisté, že tato opce bude využita, budou minimální leasingové platby zahrnovat minimální platby vyžadované po dobu leasingu a platby vyžadované za využití této nákupní opce.	

Termín	Definice	Umístění
náklad segmentu (<i>segment expense</i>)	Náklad vynaložený na provozní činnost, který je segmentu přímo přiřaditelný, a relevantní část nákladu, která může být na segment rozvržena na racionálním základě, včetně nákladů souvisejících s poskytováním zboží, výrobků a služeb externím odběratelům a nákladů souvisejících s transakcemi s jinými segmenty téže jednotky. Náklad segmentu nezahrnuje:	18.27

Termín	Definice	Umístění
---------------	-----------------	-----------------

	(a) mimořádné položky;	
	(b) úroky, včetně úroků vzniklých z půjček a úvěrů od jiných segmentů, pokud činnosti segmentu nejsou primárně finanční povahy;	
	(c) újmy z prodeje investic nebo újmy ze zániku závazků, pokud činnosti segmentu nejsou primárně finanční povahy;	
	(d) podíl jednotky na čistém schodku nebo újmách přidružených jednotek, společném podnikání nebo podíl na jiných investicích zachycených ekvivalenční metodou;	
	(e) daň ze zisku nebo ekvivalent tohoto nákladu, který je uznán v souladu s účetními standardy zabývajícími se zachycením daňových dopadů; nebo	
	(f) všeobecné správní náklady vedení a jiné náklady vynaložené na úrovni účetní jednotky a vztahují se k celé účetní jednotce. Nicméně, náklady jsou někdy vynakládány na úrovni účetní jednotky v zájmu segmentu. Takové náklady jsou náklady segmentu, jestliže se vztahují k provozní činnosti segmentu a mohou být přímo přiřazeny nebo na segment rozvrženy na racionálním základě.	

Náklady segmentu zahrnují podíl spoluovládajícího na nákladech spoluovládané jednotky konsolidované poměrnou metodou v souladu s IPSAS 8 Vykazování účastí na společném podnikání.

náklady		
<i>(expenses)</i>		

	Snížení ekonomického prospěchu nebo využitelného potenciálu za účetní období, k němuž došlo úbytkem či spotřebou aktiv případně vznikem závazků, a které vedou k takovému snížení čistých aktiv/vlastního kapitálu, jenž není výběrem vlastníky.	1.7, 2.8, 3.7, 5.5
--	--	--------------------

Termín	Definice	Umístění
náklady na běžné služby <i>(current service cost)</i>	Nárůst současné hodnoty závazků z definovaných požitků vyplývající ze služeb zaměstnanců poskytnutých v běžném období.	25.10
náklady na minulé služby <i>(past service cost)</i>	Navýšení současné hodnoty závazků z definovaných požitků souvisejících se službami poskytnutými v předchozích obdobích, které vyplývají v současném období ze zavedení nebo změny požitků po skončení pracovního poměru nebo jiných dlouhodobých zaměstnaneckých požitků. Náklady na minulé služby mohou být buď kladné (pokud jsou požitky nově zavedeny nebo zvýšeny), nebo záporné (pokud jsou stávající požitky sníženy).	25.10
náklady pozbytí <i>(costs of disposal)</i>	Přírůstkové náklady přímo přiřaditelné pozbytí aktiva, s výjimkou finančních nákladů a nákladů na daň ze zisku.	21.14
nástroj vlastního kapitálu <i>(equity instrument)</i>	Smlouva dokládající zbytkový podíl na aktivech jednotky po odečtení všech jejích závazků.	15.9
nepeněžotvorná aktiva <i>(non-cash-generating assets)</i>	Jiná aktiva než ta, která vytváří peněžní prostředky.	21.14, 26.13
nepeněžní položky <i>(non-monetary items)</i>	Položky, které nejsou peněžními položkami.	10.7

Termín	Definice	Umístění
nepodmíněné zaměstnanecké požitky <i>(vested employee benefits)</i>	Zaměstnanecké požitky, které nejsou podmíněny trváním pracovního poměru v budoucnosti.	25.10
neproveditelné (impracticable)	Požadavek je neproveditelný, když jej účetní jednotka nemůže realizovat i přes veškeré vykonané úsilí.	1.7, 3.7
nerealizovaný finanční výnos <i>(unearned finance revenue)</i>	Rozdíl mezi: (a) hrubou investicí do leasingu; a (b) čistou investicí do leasingu.	13.8
nesměnné transakce <i>(non-exchange transactions)</i>	Transakce, které nejsou směnné. V transakci, která není směnná, jednotka buď získá hodnotu od jiné jednotky bez toho, aniž by jí směnou poskytla přibližně stejnou hodnotu nebo poskytuje hodnotu jiné jednotce, aniž by přímo obdržela přibližně stejnou hodnotu.	23.7, 9.11, 12.9, 16.7, 17.13
nevypověditelný leasing <i>(non-cancelable lease)</i>	Leasing, jehož výpověď je možná pouze: (a) vyskytne-li se zvlášť nepravděpodobná událost; (b) se souhlasem pronajímatele; (c) pokud nájemce vstoupí do nového leasingu na stejné nebo podobné aktivum a se stejným pronajímatelem; nebo (d) poté, co nájemce zaplatí tak velkou dodatečnou částku, že se na počátku leasingu jeví jeho zachování jako přiměřené.	13.8
nevýhodná smlouva <i>(onerous contract)</i>	Taková smlouva o směně aktiv nebo služeb, u které nevyhnutelné náklady spojené se splněním smluvních povinností převyšují ekonomický prospěch či využitelný potenciál, jehož získání se na základě smlouvy očekává.	19.18

Termín	Definice	Umístění
nezaručená zbytková hodnota <i>(unguaranteed residual value)</i>	Ta část zbytkové hodnoty najatého aktiva, jejíž realizace pronajímatelem není zaručena nebo je zaručena pouze stranou spojenou s pronajímatelem.	13.8
odepsatelná částka <i>(depreciable amount)</i>	Požizovací náklady aktiva nebo jiná částka, která je nahrazuje, snižená o jeho zbytkovou hodnotu.	17.13
odměňování vrcholových řídicích pracovníků <i>(remuneration of key management personnel)</i>	Jakákoliv protihodnota nebo prospěch získaný přímo či nepřímo vrcholovými řídicími pracovníky z vykazující jednotky za služby poskytnuté na pozici členů řídicího orgánu nebo coby zaměstnanců vykazující jednotky.	20.4
odpis <i>(depreciation (amortization))</i>	Systematické rozpouštění odepsatelné částky aktiva v průběhu doby jeho použitelnosti.	17.13, 21.14
omezení převodu aktiv <i>(restrictions on transferred assets)</i>	Ustanovení, která sice omezují nebo uvádějí účely, pro které převáděné aktivum lze užívat, ale nespécifikují, že budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál musí být vráceny převádějícímu, pokud nebudou použity dle stanoveného účelu.	23.7
operativní leasing <i>(operating lease)</i>	Jiný leasing než finanční leasing.	13.8

Termín	Definice	Umístění
oprávněná pojistná smlouva <i>(qualifying insurance policy)</i>	Pojistná smlouva vystavená pojišťovatelem, který není spřízněnou stranou vykazující účetní jednotky (jak je definováno v IPSAS 20), pokud plnění pojistné smlouvy: <ul style="list-style-type: none"> (a) může být použito pouze pro výplatu nebo financování zaměstnaneckých požitků podle plánu definovaných požitků; a (b) nejsou k dispozici vykazující účetní jednotce pro úhradu vlastních závazků (a to ani v případě konkurzu) a nemůže být vyplaceno vykazující účetní jednotce s výjimkou kdy: <ul style="list-style-type: none"> (i) plnění představuje přebytek aktiv, který není nutný pro pokrytí všech souvisejících závazků ze zaměstnaneckých požitků; nebo (ii) plnění se vrací účetní jednotce jako náhrada za již vyplacené zaměstnanecké požitky. 	25.10
ostatní dlouhodobé zaměstnanecké požitky <i>(other long-term employee benefits)</i>	Zaměstnanecké požitky (jiné než požitky po skončení pracovního poměru, požitky při předčasném ukončení pracovního poměru), které nejsou zcela splatné do dvanácti měsíců od konce období, ve kterém zaměstnanci poskytli příslušné služby.	25.10
ovládající jednotka <i>(controlling entity)</i>	Účetní jednotka, která má jednu nebo více ovládaných jednotek.	6.7
ovládaná jednotka <i>(controlled entity)</i>	Účetní jednotka, včetně jednotky neregistrované, jako je partnerství*, která je pod kontrolou jiné jednotky (označované jako ovládající jednotka).	6.7, 8.6, (7.7)
	* v anglickém originále „partnership“	

Termín	Definice	Umístění
ovládání aktiva <i>(control of an asset)</i>	Vzniká, když účetní jednotka může užívat nebo mít jiný prospěch z aktiva při provádění svých cílů a může vyloučit nebo jinak regulovat přístup ostatních k užítku.	23.7
peněžotvorná aktiva <i>(cash-generating assets)</i>	Aktiva držená s hlavním cílem tvorby komerčního výnosu.	21.14, 26.13
peněžotvorná jednotka <i>(cash-generating unit)</i>	Nejmenší zjistitelná skupina aktiv držená s hlavním cílem tvorby komerčního výnosu, která vytváří peněžní přítoky ze stálého užívání, které jsou výrazně nezávislé na peněžních přítocích z jiných aktiv nebo skupin aktiv.	26.13
peněžní ekvivalenty <i>(cash equivalents)</i>	Krátkodobé, vysoce likvidní investice, které jsou pohotově směnitelné za známé částky peněžních prostředků a u nichž riziko změny hodnot není významné.	2.8
peněžní finanční aktiva a peněžní finanční závazky (také nazývané peněžními finančními nástroji) <i>(monetary financial assets and financial liabilities (also referred to as monetary financial instruments))</i>	Finanční aktiva a finanční závazky, za které se obdrží nebo jimiž se zaplatí pevná nebo předem určitelná částka peněz.	15.9
peněžní položky <i>(monetary items)</i>	Držené částky peněz a aktiva a závazky, které budou přijaty nebo zaplacený pevnou nebo stanovenou částkou peněz.	4.10, 10.7

Termín	Definice	Umístění
peněžní prostředky <i>(cash)</i>	Zahrnují peněžní hotovost a vklady na požádání.	2.8, 5.5, 10.7
peněžní toky <i>(cash flows)</i>	Přítoky a odtoky peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů.	2.8
plány definovaných požitků <i>(defined benefit plans)</i>	Plány požitků po skončení pracovního poměru, jiné než plány definovaných příspěvků.	25.10
plány definovaných příspěvků <i>(defined contribution plans)</i>	Plány požitků po skončení pracovního poměru, dle kterých platí účetní jednotka pevně stanovené příspěvky do samostatně spravovaného fondu a nemá žádnou právní nebo mimosmluvní povinnost platit další příspěvky, pokud fond nemá dostatečná aktiva na výplatu všech zaměstnaneckých požitků souvisejících se službami poskytnutými zaměstnanci v běžném a v předchozích obdobích.	25.10
plány požitků po skončení pracovního poměru <i>(post-employment benefit plans)</i>	Formální nebo neformální programy, dle kterých poskytuje účetní jednotka jednomu nebo více zaměstnancům požitky po skončení pracovního poměru.	25.10
počátek leasingu <i>(inception of the lease)</i>	Počátek leasingu je dřívější z data leasingové smlouvy nebo data, ke kterému vznikají nároky stran na základní užítky z leasingu. K tomuto datu: (a) leasing se klasifikuje buď jako provozní nebo finanční leasing; a (b) v případě finančního leasingu jsou částky, které mají být uznány na začátku období leasingu, již určeny.	13.8

Termín	Definice	Umístění
podmíněná část nájemného <i>(contingent rent)</i>	Ta část leasingových splátek, která není stanovena pevnou částkou, ale je založena na budoucí hodnotě faktoru odlišného od průběhu času (např. na procentech z budoucího prodeje, rozsahu použití v budoucnosti, budoucích cenových indexech, budoucích tržních úrokových mírách).	13.8
podmíněné aktivum <i>(contingent asset)</i>	Pravděpodobné aktivum, které vzniklo jako důsledek událostí v minulosti a jehož existence bude potvrzena pouze tehdy, jestliže dojde nebo nedojde k jedné nebo více nejistým událostem v budoucnosti, které nejsou plně pod kontrolou jednotky.	19.18
podmíněný závazek <i>(contingent liability)</i>	(a) pravděpodobná povinnost, která vznikla jako důsledek událostí v minulosti a jejíž existence bude potvrzena pouze tím, že dojde nebo nedojde k jedné nebo více nejistým událostem v budoucnosti, které nejsou plně pod kontrolou jednotky; nebo (b) existující povinnost, která vznikla jako důsledek událostí v minulosti, avšak není vykázána, protože: <ul style="list-style-type: none"> (i) není pravděpodobné, že ke splnění závazku bude nezbytný odtok prostředků představujících ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál; nebo (ii) hodnota závazku nemůže být s dostatečnou mírou spolehlivosti vyčíslena. 	19.18

Termín	Definice	Umístění
podmínky převáděných aktiv <i>(conditions on transferred assets)</i>	Ustanovení, která uvádějí, že budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál aktiva mají být spotřebovány příjemcem podle specifikace, jinak že budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál musí být vráceny převádějícímu.	23.7
podnik veřejné správy¹ <i>(Government Business Enterprise)</i>	Účetní jednotka, která splňuje všechny následující charakteristiky: (a) jedná se o účetní jednotku s právem uzavírat smlouvy svým vlastním jménem; (b) byla jí postoupena finanční a provozní pravomoc podnikat; (c) v běžném podnikání prodává zboží, výrobky a služby jiným jednotkám se ziskem nebo s úplným pokrytím nákladů; (d) není závislá na trvalém vládním financování pro dodržení předpokladu trvání (s výjimkou nákupů jejich výkonů za tržních podmínek); a (e) je ovládána účetní jednotkou veřejného sektoru.	1.7, 2.8, 5.5, 21.14, 22.15
podstatný vliv <i>(significant influence)</i>	Moc podílet se na rozhodování o finančních a provozních politikách, nejde však o jejich ovládní nebo společné ovládní.	7.7, 8.6, 20.4

¹ *Komentář:* Podniky veřejné správy (PVS) zahrnují jak obchodní podniky jako jsou veřejné služby, tak i finanční podniky jako jsou finanční instituce. PVS se v podstatě neliší od účetních jednotek provádějících podobné aktivity v soukromém sektoru. PVS jsou obvykle provozovány pro dosažení zisku, i když některé mohou mít omezené povinnosti v oblasti veřejných služeb, na jejichž základě je na nich požadováno, aby poskytovaly některým jednotlivcům a organizacím ve společnosti zboží a služby buď zdarma nebo za podstatně sníženou sazbu. Mezinárodní účetní standard pro veřejný sektor IPSAS 6 „Konsolidovaná a individuální účetní závěrka“ poskytuje návod k určení toho, zda pro účely účetního výkaznictví existuje kontrola (ovládání) a mělo by na něj být odkazováno při stanovování toho, zda je PVS ovládán jinou jednotkou veřejného sektoru.

Termín	Definice	Umístění
pojistná smlouva <i>(insurance contract)</i>	Smlouva, která vystavuje pojišťovatele identifikovatelnému riziku ztráty v případě události nebo okolností, které nastanou nebo budou zjištěny během stanoveného období, jako jsou úmrtí (v případě renty je to případ, že se pojištěný dožije určitého data), nemoc, invalidita, škoda na majetku, újma na zdraví způsobená jiným nebo přerušení provozování činností.	15.9
pokuty a penále <i>(fines)</i>	Ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál získaný nebo nárokovaný jednotkami veřejného sektoru na základě rozhodnutí soudu nebo jiného soudního orgánu jako důsledek porušení zákonů nebo předpisů.	23.7
poměrná konsolidace <i>(proportionate consolidation)</i>	Účetní metoda, pomocí níž je podíl spoluovládajícího na každém aktivu, závazku, výnosu a nákladu spoluovládané jednotky slučován řádek po řádku sečtením s obdobnými položkami z účetní závěrky spoluovládajícího nebo jsou vykázány na samostatném řádku v účetní závěrce spoluovládajícího.	8.6
pořizovací náklad <i>(cost)</i>	Zaplacená částka peněžních prostředků nebo peněžních ekvivalentů, případně reálná hodnota jiné protihodnoty vydané za účelem nabytí aktiva v době jeho koupě nebo výstavby.	16.7, 17.13
pozemky, budovy a zařízení <i>(property, plant and equipment)</i>	Hmotné položky aktiv, která: (a) jsou držena za účelem výroby nebo dodávky zboží, výrobků nebo služeb, za účelem pronájmu třetím stranám nebo pro administrativní účely; a (b) podle předpokladu budou užívána více než jedno účetní období.	17.13

Termín	Definice	Umístění
poznámky* <i>(notes)</i>	Obsahují dodatečné informace k Výkazu o finanční situaci, Výkazu o finanční výkonnosti, Výkazu o změnách čistých aktiv/vlastního kapitálu a Výkazu peněžních toků. Poznámky poskytují popis nebo rozpis položek zveřejněných ve výkazech a informace o položkách, které nespĺňují podmínky pro zobrazení ve výkazech. * používá se i termín „komentář“, v českém zákoně o účetnictví je používán termín „příloha“	1.7
požitky po skončení pracovního poměru <i>(post-employment benefits)</i>	Zaměstnanecké požitky (jiné než požitky při předčasném ukončení pracovního poměru), které jsou splatné po skončení pracovního poměru.	25.10
požitky při předčasném ukončení pracovního poměru <i>(termination benefits)</i>	Zaměstnanecké požitky vyplácené na základě: (a) rozhodnutí účetní jednotky ukončit se zaměstnancem pracovní poměr před dnem řádného odchodu do penze; nebo (b) rozhodnutí zaměstnance dobrovolně ukončit pracovní poměr výměnou za tyto požitky.	25.10
prospektivní aplikace <i>(prospective application)</i>	Prospektivní aplikace změn v účetních pravidlech a uznávání dopadu změn v účetním odhadu, jsou: (a) aplikování nových účetních pravidel na transakce, jiné události a podmínky vyskytující se po datu, ke kterému se pravidla změnila; a (b) uznání dopadu změn účetních odhadů v současném a budoucích obdobích ovlivněných změnou.	3.7

Termín	Definice	Umístění
provozní činnost <i>(operating activities)</i>	Činnost účetní jednotky, která není investiční činností nebo financováním.	2.8, 18.8
přidružená jednotka <i>(associate)</i>	Účetní jednotka, včetně jednotky neregistrované, jako je partnerství*, v níž má investor podstatný vliv a která není ani ovládanou jednotkou, ani podílem ve společném podnikání. * v anglickém originále „partnership“	7.7
přírůstková výpůjční úroková míra nájemce <i>(lessee's incremental borrowing rate of interest)</i>	Úroková míra, kterou by nájemce zaplatil za podobný leasing nebo, pokud není možné takovou úrokovou míru zjistit, taková úroková míra stanovená na počátku leasingu, za kterou by si nájemce vypůjčil prostředky nezbytné pro koupi aktiva na stejně dlouhé období a s podobnou zárukou.	13.8
původní rozpočet <i>(original budget)</i>	Původně schválený rozpočet pro rozpočtové období.	24.7
reálná hodnota <i>(fair value)</i>	Částka, za kterou by mohlo být v transakcích mezi znalými a ochotnými stranami za obvyklých podmínek směřeno aktivum nebo vyrovnán závazek.	9.11, 13.8, 15.9, 16.7, 17.13
reálná hodnota snížená o náklady spojené s prodejem (aktiva) <i>(fair value less costs to sell of an asset)</i>	Částka, kterou lze získat z prodeje aktiva při transakci za obvyklých podmínek mezi informovanými, ochotnými stranami, snížená o náklady související s pozbytím.	21.14

Termín	Definice	Umístění
restrukturalizace <i>(restructuring)</i>	Program, který je plánován a řízen vedením účetní jednotky a významně mění buď: (a) předmět činností účetní jednotky; nebo (b) způsob, kterým jsou tyto činnosti prováděny.	19.18
retrospektivní aplikace <i>(retrospective application)</i>	Aplikace nového účetního pravidla pro transakce, jiné události a podmínky tak, jako kdyby toto pravidlo bylo aplikováno vždy.	3.7
retrospektivní přepracování <i>(retrospective restatement)</i>	Oprava uznatelnosti, ocenění a zveřejnění částek položek účetní závěrky tak, jako kdyby chyba v předchozím období vůbec nevznikla.	3.7
rezerva <i>(provision)</i>	Závazek s nejistým časovým rozvrhem a výší.	19.18
roční rozpočet <i>(annual budget)</i>	Schválený rozpočet na jeden rok. Neobsahuje dopředu zveřejňované odhady nebo projekce na období následující po tomto rozpočtovém období.	24.7
rozpočtová báze <i>(budgetary basis)</i>	Akruální, peněžní nebo jiná účetní báze přijatá pro sestavování rozpočtu, která byla schválena legislativním orgánem.	24.7
rozpočtové určení <i>(appropriation)</i>	Pravomoc k rozdělení prostředků na účely stanovené legislativním nebo podobným orgánem.	24.7

Termín	Definice	Umístění
sdíružené programy sociálního zabezpečení <i>(composite social security programs)</i>	Programy zřízené zákony; (a) fungují jako sdružené zaměstnavatelské plány zaměstnaneckých požitků, které poskytují požitky po skončení pracovního poměru, jakož i (b) poskytují požitky, které nejsou protihodnotou za služby přijaté od zaměstnanců.	25.10
sdíružené zaměstnavatelské plány <i>(multi-employer plans)</i>	Plány definovaných příspěvků (jiné než státní plány) nebo plány definovaných požitků (jiné než státní plány), které: (a) sdružují aktiva přispívána různými účetními jednotkami, které nejsou pod společnou kontrolou; a (b) používají tato aktiva k poskytování požitků zaměstnancům z více než jedné účetní jednotky na principu, že výše příspěvků a požitků jsou stanoveny bez ohledu na to, která účetní jednotka zaměstnává dotyčné zaměstnance.	25.10
segment <i>(segment)</i>	Odlišitelná činnost nebo skupina činností účetní jednotky, za kterou je vhodné samostatně vykazovat účetní informace pro účely vyhodnocení minulé výkonnosti účetní jednotky při dosahování jejích cílů a pro rozhodování o budoucí alokaci prostředků.	18.9
schválený rozpočet <i>(approved budget)</i>	Pravomoc, odvozená od zákonů, rozpočtového určení, vládních nařízení a ostatních rozhodnutí, uskutečňovat výdaje vztahující se k očekávaným výnosům nebo příjmům rozpočtového období.	24.7

Termín	Definice	Umístění
směnné transakce <i>(exchange transactions)</i>	Transakce, při kterých jedna jednotka získá aktiva nebo služby, nebo jí zanikají závazky, za což poskytuje výměnou přibližně stejnou protihodnotu (primárně formou peněžní, zboží, služeb nebo užíváním aktiv) jiné jednotce.	23.7, 9.11, 12.9, 16.7, 17.13
směnný kurs <i>(exchange rate)</i>	Směnný poměr dvou měn.	4.10
smlouva s pevnou cenou <i>(fixed price contract)</i>	Stavební smlouva, ve které zhotovitel souhlasí s pevnou smluvní cenou, nebo pevnou sazbou za jednotku výkonu, která může v některých případech podléhat ustanovením o navýšení ceny způsobeném zvýšením nákladů.	11.4
smlouva s pevnými náklady nebo náklady s přírážkou <i>(cost plus or cost based contract)</i>	Stavební smlouva, podle níž jsou zhotoviteli uhrazeny dohodnuté nebo jinak definované náklady, v případě komerční smlouvy navíc zvýšené o procento těchto nákladů, nebo pevný poplatek (pokud jsou stanoveny).	11.4
smluvní závazek <i>(legal obligation)</i>	Povinnost, která vzniká: (a) ze smlouvy (prostřednictvím jejich explicitních nebo implicitních ustanovení); (b) z právních předpisů; nebo (c) z ostatních aplikací zákona.	19.18
snížení hodnoty <i>(impairment)</i>	Ztráta budoucího ekonomického prospěchu nebo využitelného potenciálu aktiva, která převyšuje systematické uznávání ztráty budoucího ekonomického prospěchu nebo využitelného potenciálu aktiva prostřednictvím odpisování.	21.14

Termín	Definice	Umístění
současná hodnota závazků z definovaných požitků <i>(present value of a defined benefit obligation)</i>	Současná hodnota předpokládaných budoucích výplat nezbytných k uspokojení závazků vyplývajících ze služeb poskytnutých zaměstnanci v běžném a v předchozím období, bez odečtení aktiv plánu.	25.10
společné podnikání <i>(joint venture)</i>	Závazné ujednání, kterým jsou dvě nebo více stran vázány provádět činnost, která je předmětem spoluovládání.	8.6
spoluovládající <i>(venturer)</i>	Účastník na společném podnikání, který dané společné podnikání spoluovládá.	8.6
spoluovládání (společné ovládání) <i>(joint control)</i>	Smluvně dohodnuté podílení se na ovládání jisté činnosti.	8.6
spotový kurs <i>(spot exchange rate)</i>	Měnový kurs k okamžité realizaci.	4.10

Termín	Definice	Umístění
spřízněná strana <i>(related party)</i>	<p>Strany se pokládají za spřízněné, jestliže jedna strana je schopna mít kontrolu nad druhou stranou anebo má na ní podstatný vliv při přijímání finančních a provozních rozhodnutí nebo jestliže jsou spřízněná jednotka a další jednotka pod společnou kontrolou. Spřízněné strany zahrnují:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) jednotky, které přímo či nepřímo prostřednictvím jednoho nebo více prostředníků mají kontrolu nad účetní jednotkou anebo jsou pod kontrolou vykazující jednotky; (b) přidružené jednotky (viz Mezinárodní účetní standard pro veřejný sektor IPSAS 7 Investice do přidružených jednotek); (c) jednotlivce přímo nebo nepřímo vlastníci podíl ve vykazující jednotce, který jim zajišťuje podstatný vliv na jednotku, a blízké členy rodiny těchto jednotlivců; (d) vrcholové řídicí pracovníky a blízké členy rodiny vrcholových řídicích pracovníků; a (e) jednotky, v nichž je podstatný vlastnický podíl přímo či nepřímo držen jakoukoliv osobou popsanou v bodech (c) nebo (d), nebo na něž má taková osoba podstatný vliv. 	20.4
srovnatelné báze <i>(comparable basis)</i>	<p>Skutečné částky plnění rozpočtu předkládané na stejné účetní bázi, při stejné klasifikaci, pro stejné jednotky a stejné období jako schválený rozpočet.</p>	24.7

Termín	Definice	Umístění
stavební smlouva <i>(construction contract)</i>	Smlouva, nebo podobné závazné ujednání, sjednané za účelem výstavby aktiva nebo takového souboru aktiv, která jsou vzájemně propojena nebo jsou závislá z hlediska návrhu, technologie a funkce či jejich konečného účelu nebo použití.	11.4
státní plány <i>(state plans)</i>	Plány jiné než sdružené programy sociálního zabezpečení, zřízené na základě zákona, které fungují tak, jako by byly sdruženými plány zaměstnaneckých požitků a vztahují se na všechny jednotky spadající pod určité ekonomické kategorie uvedené v zákoně.	25.10
transakce mezi spřízněnými stranami <i>(related party transaction)</i>	Převod prostředků nebo povinností mezi spřízněnými stranami, bez ohledu na to, zda je účtována cena. Transakce mezi spřízněnými stranami nezahrnují transakce s jakoukoliv jinou jednotkou, která je spřízněnou stranou jenom z titulu ekonomické závislosti na vykazující jednotce nebo na vládě, jejíž je součástí.	20.4
transfery <i>(transfers)</i>	Přítoky budoucího ekonomického prospěchu nebo využitelného potenciálu z nesměnných transakcí, s výjimkou daní.	23.7
tržní hodnota <i>(market value)</i>	Částka, kterou je možné získat při prodeji finančního nástroje nebo kterou je nutno zaplatit při jeho nákupu na aktivním trhu.	15.9
třída pozemků, budov a zařízení <i>(class of property, plant and equipment)</i>	Seskupení aktiv, která se podobají svojí podstatou a funkcí v činnosti účetní jednotky a která jsou pro potřeby zveřejňování vykazována v účetní závěrce jako jedna položka.	17.13
událost zakládající závazek <i>(obligating event)</i>	Taková událost, která zakládá smluvní nebo mimosmluvní závazek, jehož důsledkem je to, že účetní jednotka nemá jinou reálnou alternativu než tento závazek splnit.	19.18

Termín	Definice	Umístění
události po datu vykázání <i>(events after the reporting date)</i>	<p>Události, jak příznivé, tak i nepříznivé, ke kterým dojde v době mezi datem vykázání a datem, kdy byla účetní závěrka schválena ke zveřejnění. Existují dva typy takových událostí:</p> <p>(a) ty, které prokazují podmínky existující již k datu vykázání (události po datu vykázání upravující účetní výkazy); a</p> <p>(b) ty, které svědčí o podmínkách, ke kterým došlo až po datu vykázání (události po datu vykázání neupravující účetní výkazy).</p>	14.5
ustanovení pro převáděná aktiva <i>(stipulations on transferred assets)</i>	<p>Požadavky zákonů, předpisů nebo závazných ujednání předepsané pro využití převáděného aktiva jinými jednotkami než je vykazující jednotka.</p>	23.7
účetní báze <i>(accounting basis)</i>	<p>Akruální nebo peněžní báze účetnictví, jež jsou definovány v akruálně založených Mezinárodních účetních standardech pro veřejný sektor a v Mezinárodním účetním standardu pro veřejný sektor založeném na peněžní bázi.</p>	24.7
účetní hodnota (investice do nemovitosti) <i>(carrying amount (of investment property))</i>	<p>Částka, ve které je aktivum zachyceno ve Výkazu o finanční situaci.</p>	16.7
účetní hodnota (pozemků, budov a zařízení) <i>(carrying amount (of property, plant and equipment))</i>	<p>Částka, ve které je aktivum zachyceno po odečtení všech kumulovaných odpisů a kumulovaných ztrát ze snížení hodnoty.</p>	17.7

Termín	Definice	Umístění
účetní hodnota aktiva <i>(carrying amount of an asset)</i>	Částka, ve které je aktivum zachyceno ve Výkazu o finanční situaci po odečtení všech kumulovaných odpisů a kumulovaných ztrát ze snížení hodnoty.	10.7, 21.14
účetní hodnota závazku <i>(carrying amount of a liability)</i>	Částka, ve které je závazek zachycen ve Výkazu o finanční situaci.	10.7
účetní pravidla <i>(accounting policies)</i>	Konkrétní pravidla, východiska, konvence, zásady a postupy aplikované účetní jednotkou při sestavování a předkládání účetní závěrky.	3.7, 18.8
účetní pravidla segmentu <i>(segment accounting policies)</i>	Účetní pravidla přijatá pro sestavování a předkládání účetních závěrek za konsolidovanou skupinu nebo za účetní jednotku, stejně jako účetní pravidla, která se vztahují výhradně k vykazování podle segmentů.	18.27
úrokový náklad <i>(interest cost)</i>	Nárůst současné hodnoty závazků z definovaných požitků mezi obdobími vyplývající ze skutečnosti, že se o jedno období přiblížil výplatní termín požitků.	25.10
víceletý rozpočet <i>(multi-year budget)</i>	Schválený rozpočet na více než jeden rok. Neobsahuje předem zveřejněné odhady nebo výhledy na období po rozpočtovém období.	24.7

Termín	Definice	Umístění
vklady vlastníků <i>(contributions from owners)</i>	<p>Budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál vložený do účetní jednotky stranami mimo tuto jednotku (vyjma toho, co představuje vznik závazků této účetní jednotky), jimiž se zřizuje finanční účast na čistých aktivech/vlastním kapitálu této účetní jednotky, jež:</p> <p>(a) vyjadřuje nárok jak na příděly budoucího ekonomického prospěchu nebo využitelného potenciálu účetní jednotkou během jejího trvání, který je v pravomoci vlastníků nebo jejich zástupců, tak nárok na příděly jakéhokoliv přebytku aktiv nad závazky v případě zrušení účetní jednotky; a/nebo</p> <p>(b) může být prodána, směněna, převedena nebo vyplacena.</p>	1.7, 2.8, 5.5
vlastníkem užívaná nemovitost <i>(owner-occupied property)</i>	<p>Nemovitost držená (vlastníkem nebo nájemcem na základě finančního leasingu), využívaná při výrobě nebo dodávkách zboží, výrobků či služeb, případně pro administrativní účely.</p>	16.7
vládní sektor <i>(general government sector)</i>	<p>Zahrnuje všechny organizační jednotky vládního sektoru tak, jak jsou vymezeny ve finančním výkaznictví založeném na statistickém základě.</p>	22.15

Termín	Definice	Umístění
vrcholoví řídicí pracovníci <i>(key management personnel)</i>	<p>(a) všichni ředitelé či členové řídicího orgánu účetní jednotky; a</p> <p>(b) jiné osoby, které mají pravomoc a odpovědnost za plánování, řízení a kontrolu činností vykazující jednotky. Tam, kde jiné osoby splňují tyto požadavky, pojem vrcholní řídicí pracovníci zahrnuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) tam, kde existuje člen řídicího orgánu jiné jednotky stejné vládní úrovně, který má pravomoc a odpovědnost za plánování, řízení a kontrolu činností vykazující jednotky, tohoto člena; (ii) jakékoli klíčové poradce tohoto člena; a (iii) pokud již není zahrnuto pod bodem (a), vrcholové vedení vykazující jednotky, včetně vrcholového výkonného pracovníka či stálého vedoucího vykazující jednotky. 	20.4
vstupní přímé náklady <i>(initial direct costs)</i>	<p>Vstupní přímé náklady jsou přírůstkové náklady, které jsou přímo přidělitelné vyjednávání a vzniku leasingu, s výjimkou nákladů vzniklých u výrobce nebo obchodních pronajímatelů.</p>	13.8
výběry vlastníků <i>(distribution to owners)</i>	<p>Budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál vyplacený účetní jednotkou všem nebo některým z vlastníků buď v podobě výnosu z investice, nebo výběru původní investice.</p>	1.7, 2.8, 3.7, 5.5
výdaje financované prostřednictvím daňového systému <i>(expenses paid through the tax system)</i>	<p>Částky, které jsou k dispozici příjemcům bez ohledu na to, zda platí daně či nikoliv.</p>	23.7

Termín	Definice	Umístění
výnos <i>(revenue)</i>	Hrubý přírůstek ekonomického prospěchu nebo využitelného potenciálu během účetního období, pokud tento přírůstek vede ke zvýšení čistých aktiv/vlastního kapitálu, přičemž nejde o přírůstek vyvolaný vklady vlastníků.	1.7, 2.8, 5.5, 9.11, 18.8
výnos segmentu <i>(segment revenue)</i>	<p>Výnos vykazovaný ve Výkazu o finanční výkonnosti účetní jednotky, který je segmentu přímo přiřaditelný, a relevantní část výnosu účetní jednotky, která může být na segment rozvržena na racionálním základě, ať již vyplývá z rozpočtových určení či jim podobných, dotací, transferů, pokut, poplatků nebo z prodeje externím odběratelům nebo z transakcí s jinými segmenty téže účetní jednotky. Výnosy segmentu nezahrnují:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) mimořádné položky; (b) úrokové výnosy a dividendy, včetně úroku získaného z poskytnutých záloh nebo půjček jiným segmentům, pokud činnosti segmentu nejsou primárně finanční povahy; nebo (c) přínosy z prodeje investic či přínosy ze zániku závazku, pokud činnosti segmentu nejsou primárně finanční povahy. 	18.27
	<p>Výnosy segmentu zahrnují: podíl účetní jednotky na čistém přebytku (schodku) přidružených jednotek, společném podnikání nebo podíl na jiných investicích zachycených ekvivalenční metodou pouze tehdy, jestliže jsou tyto položky zahrnuty do konsolidovaných nebo celojednotkových výnosů; a podíl společníka na výnosech spoluovládané jednotky, která je konsolidována poměrnou metodou podle standardu IPSAS 8 - Vykazování účastí na společném podnikání.</p>	

Termín	Definice	Umístění
výnosy z aktiv plánu <i>(return on plan assets)</i>	Úroky, dividendy a jiné výnosy plynoucí z aktiv plánu společně s realizovanými a nerealizovanými zisky a ztrátami plynoucími z aktiv plánu, snížené o správní náklady plánu a daně související s plánem.	25.10
výpůjční náklady <i>(borrowing costs)</i>	Úrok a ostatní náklady vynaložené účetní jednotkou v souvislosti s výpůjčkou prostředků.	5.5
významné <i>(material)</i>	Neuvedení nebo nesprávné uvedení položek jsou významná, jestliže mohou jednotlivě nebo souhrnně ovlivnit rozhodnutí nebo úsudky uživatelů na základě účetní závěrky. Významnost je závislá na podstatě a velikosti opomenuté nebo chybně vykázané položky posuzované v konkrétních podmínkách. Podstata nebo velikost položky, či kombinace obou může být rozhodujícím faktorem.	1.7, 3.7
začátek leasingu <i>(commencement of the lease term)</i>	Datum, od kterého je nájemce zplnomocněn vykonávat své právo využívat najaté aktivum. Je to datum původního uznání leasingu (např. uznání aktiv, závazků, výnosu nebo nákladů vyplývající z leasingu).	13.8
zahraniční aktivity <i>(foreign operation)</i>	Jednotka, která je ovládanou jednotkou, přidruženou jednotkou, společným podnikáním nebo organizační složkou vykazující účetní jednotky, jejíž činnosti vycházejí nebo jsou prováděny v jiné zemi nebo v jiné měně, než v měně vykazující účetní jednotky.	3.7, 4.10
zaměstnanecké požitky <i>(employee benefits)</i>	Všechny formy plnění poskytované účetní jednotkou zaměstnancům výměnou za jejich služby.	25.10

Termín	Definice	Umístění
zaručená zbytková hodnota <i>(guaranteed residual value)</i>	(a) Ta část zbytkové hodnoty pro nájemce, která je zaručena nájemcem nebo stranou spojenou s nájemcem (za částku záruky se považuje nejvyšší částka, jaká může být každopádně zaplacená); a (b) ta část zbytkové hodnoty pro pronajímatele, která je zaručena nájemcem nebo třetí stranou, která není spojená s pronajímatelem, ale je finančně schopná splnit závazky vyplývající ze záruky.	13.8
zásoby <i>(inventories)</i>	Aktiva: (a) ve formě materiálu nebo obdobných dodávek, které se spotřebují ve výrobním procesu; (b) ve formě materiálu nebo obdobných dodávek určených ke spotřebě nebo distribuci při poskytování služeb; (c) držená za účelem prodeje nebo jejich distribuce v rámci běžné činnosti; nebo (d) ve výrobním procesu, určená k prodeji nebo distribuci.	12.9
závazky <i>(liabilities)</i>	Současné povinnosti účetní jednotky, které vznikly v důsledku minulých událostí, od jejichž splnění se očekává, že vyústí v odtok prostředků představujících ekonomický prospěch či využitelný potenciál.	1.7, 2.8, 5.5, 19.18

Termín	Definice	Umístění
závazky segmentu <i>(segment liabilities)</i>	<p>Provozní závazky, které vyplývají z provozní činnosti segmentu, a které jsou buď přímo přiřaditelné tomuto segmentu nebo mohou být tomuto segmentu přiřazeny na racionálním základě.</p> <p>Závazky segmentu zahrnují:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podíl spoluovládajícího na závazcích spoluovládané jednotky, která je vykazována poměrnou konsolidací podle IPSAS 8 Vykazování účastí na společném podnikání; a • související úročené závazky, jestliže náklad segmentu zahrnuje úrokové náklady. <p>Závazky segmentu nezahrnují závazky vyplývající z daně nebo ekvivalentu daně ze zisku, které jsou uznány v souladu s účetními standardy zabývajícími se zachycením daňových dopadů.</p>	18.27
závěrkový kurs <i>(closing rate)</i>	Spotový směnný kurs dvou měn k datu vykázání.	4.10
zbytková hodnota <i>(residual value)</i>	Odhadovaná částka, kterou by účetní jednotka získala pozbytím aktiva po odpočtu odhadnutých nákladů na pozbytí, jestliže je aktivum na konci předpokládané doby jeho použitelnosti.	17.13
zdanitelná událost <i>(taxable event)</i>	Událost, kterou vláda, legislativní nebo jiný orgán určil, že bude předmětem zdanění.	23.7
zhotovitel <i>(contractor)</i>	Účetní jednotka, která provede práci podle stavební smlouvy.	11.4

Termín	Definice	Umístění
zisky nebo ztráty z titulu pojistně matematických modelů <i>(actuarial gains and losses)</i>	Zahrnují: (a) korekce na základě skutečnosti (vyplývající z rozdílu mezi předchozími odhady a skutečností); a (b) dopady změn pojistně-matematických odhadů.	25.10
zmařené smlouvy <i>(executory contracts)</i>	Smlouvy, z nichž žádná ze smluvních stran nesplnila své závazky nebo obě strany splnily své závazky pouze částečně a ve stejném rozsahu.	19.18
změna účetního odhadu <i>(change in accounting estimate)</i>	Úprava částky aktiva nebo závazku vedené v účetnictví nebo částky periodické spotřeby aktiva, která je výsledkem posouzení současného stavu a očekávaných budoucích užitků a závazků spojených s aktivem nebo závazkem. Důvodem ke změně účetních odhadů jsou nové informace nebo nový vývoj, přičemž se však nejedná o opravu chyb.	3.7
zpětněziskatelná částka <i>(recoverable amount)</i>	Reálná hodnota nepenězotvorného aktiva snižená o náklady spojené s prodejem nebo jeho hodnota z užívání, je-li tato vyšší.	17.13
zpětněziskatelná částka <i>(recoverable amount)</i>	Reálná hodnota aktiva (nebo penězotvorné jednotky) snižená o náklady spojené s prodejem nebo jeho hodnota z užívání, je-li tato vyšší.	26.13
zpětněziskatelná částka využitelnosti <i>(recoverable service amount)</i>	Reálná hodnota nepenězotvorného aktiva snižená o náklady spojené s prodejem nebo jeho hodnota z užívání, je-li tato vyšší.	17.13, 21.14
způsobilé aktivum <i>(qualifying asset)</i>	Aktivum, které nezbytně vyžaduje značnou dobu k tomu, aby se stalo způsobilým k zamýšlenému použití nebo prodeji.	5.5

Termín	Definice	Umístění
ztráta ze snížení hodnoty nepeněžotvorného aktiva	Částka, o kterou účetní hodnota aktiva převyšuje jeho zpětně získatelnou využitelnou částku.	21.14
<i>(impairment loss of a non-cash- generating asset)</i>		
ztráta ze snížení hodnoty peněžotvorného aktiva	Částka, o kterou účetní hodnota aktiva převyšuje jeho zpětně získatelnou částku.	17.13, 26.13
<i>(impairment loss of a cash-generating asset)</i>		

Akruální standardy IPSAS vydané k dubnu 2008

Akruální Mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor, vydané k 15. dubnu 2008, jsou:

- IPSAS 1 Předkládání účetní závěrky (prosinec 2006)
- IPSAS 2 Výkaz peněžních toků (květen 2000)
- IPSAS 3 Účetní pravidla, změny účetních odhadů a chyby (prosinec 2006)
- IPSAS 4 Dopady změn směnných kursů cizích měn (duben 2008)
- IPSAS 5 Výpůjční náklady (květen 2000)
- IPSAS 6 Konsolidovaná a individuální účetní závěrka (prosinec 2006)
- IPSAS 7 Investice do přidružených jednotek (prosinec 2006)
- IPSAS 8 Účasti na společném podnikání (prosinec 2006)
- IPSAS 9 Výnosy ze směnných transakcí (červen 2001)
- IPSAS 10 Vykazování v hyperinflačních ekonomikách (červen 2001)
- IPSAS 11 Stavební smlouvy (červen 2001)
- IPSAS 12 Zásoby (prosinec 2006)
- IPSAS 13 Leasingy (prosinec 2006)
- IPSAS 14 Události po datu vykazování (prosinec 2006)
- IPSAS 15 Finanční nástroje: zveřejnění a prezentace (prosinec 2001)
- IPSAS 16 Investice do nemovitostí (prosinec 2006)
- IPSAS 17 Pozemky, budovy a zařízení (prosinec 2006)
- IPSAS 18 Vykazování podle segmentů (červen 2002)
- IPSAS 19 Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva (říjen 2002)
- IPSAS 20 Zveřejnění spřízněných stran (říjen 2002)
- IPSAS 21 Snížení hodnoty nepeněžotvorných aktiv (prosinec 2004)
- IPSAS 22 Zveřejnění finančních informací o vládním sektoru (prosinec 2006)
- IPSAS 23 Výnosy z nesměnných transakcí (daně a transfery) (prosinec 2006)
- IPSAS 24 Zveřejňování rozpočtových informací v účetní závěrce (prosinec 2006)
- IPSAS 25 Zaměstnanecké požitky (únor 2008)
- IPSAS 26 Snížení hodnoty peněžotvorných aktiv (únor 2008)